

Jaarstukken 2024

4.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn beheerder, inrichter en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ontstaan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, gebouwen en verlichting. Naast beheerder en producent van kapitaalgoederen zijn wij er ook gebruiker van. Bij het verstrekken van uitkeringen, het bieden van zorg en het bijhouden van persoonsgegevens, maken we gebruik van kapitaalgoederen zoals het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Kortom, kapitaalgoederen zijn enerzijds het onderwerp van onze taken en anderzijds een middel om deze te realiseren. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in Oegstgeest. Daarmee is het dus ook sterk van invloed op de beeldvorming, beleving en tevredenheid van inwoners. De kosten van kapitaalgoederen zijn een substantieel deel van de gemeentelijke begroting. Door planmatig onderhoud stellen we (grote) investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uit.

2. Beleidskader

In 2015 heeft de gemeenteraad het beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan vormt de standaard voor het onderhoud van de openbare ruimte. Uitvoering hiervan moet leiden tot een bestendige situatie waarin we deze kapitaalgoederen onderhouden volgens vastgestelde functionaliteit, en kwaliteitsniveau(s) waarbij we de totale kosten optimaliseren. We onderhouden de openbare ruimte op CROW-beeldkwaliteit-niveau B (zie Begrippenlijst), met uitzondering van bosplantsoenen, hagen en beschoeiingen. Deze onderhouden we op CROW beeldkwaliteit-niveau C. Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat we het onderhoud sober en doelmatig uitvoeren.

In juni 2024 hebben we Oudenhof deelgebied A (fase 1) opgeleverd. Na het verleggen van de kabels en leidingen door de nutspartijen is het riool vervangen door een gescheiden stelsel en is nieuwe bestrating en groen toegepast. Ook hebben we daar natuurvriendelijke oevers aangelegd. Andere MJOP A projecten hebben we verder voorbereid. Mede door afstemming met de nutspartijen en veranderingen in de projectorganisatie zijn projecten uitgelopen. Vier speelplaatsen zijn aangepakt: de speelplaatsen in de Duinzichtstraat, het Guus Reitsmahof en Hendrik Andriessenlaan zijn gerenoveerd en de speeltuin aan het Apolloplein heeft een upgrade gehad naar aanleiding van een wens van bewoners en kinderen. Ook is een aantal groenrenovaties uitgevoerd, zoals het Vroege Vogelspark.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap		
E. Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2025
F. Water/baggeren (2015)	Jaarlijks/1 x per 10 jaar	2025
G. Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2025
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		
A. Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2025
B. Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2026
C. Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2029
D. Verkeersregelinstallaties	Geen beheerplan, wel visuele schouw uitgevoerd	
H. Integraal Waterketenprogramma 2024-2028	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2029
Programma 3 Wonen en economie		
I. Overig vastgoed (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
Programma 4 Sociale infrastructuur		
G. Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2026
I. Sporthal (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/planning	Eerstvolgende actualisatie
I. Zwembad (2013)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Beheer uitbesteed aan externe partij
I. Kleedaccommodaties sport (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
I. Gymnastieklokalen (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
I. Multifunctionele accommodaties (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
J. Beeldende kunstwerken (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2029
Programma 5 Bestuur		
Geen beheerplannen		
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting		
I. Huisvesting gemeentehuis (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
I. Huisvesting gemeentewerf (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027
I. Carp-gebouw (2024)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2027

A. Wegen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Uitvoeren van een visuele wegininspectie met betrekking tot de kwaliteit van verhardingen en meerjarenplanning 2025/2026;
- Herstel diverse locaties klein- en calamiteiten onderhoud van elementenverhardingen en asfalverhardingen;
- Groot onderhoud van elementen- en asfaltverhardingen (Kwaaklaan, Warmonderweg, Poelruiterpad, Hofdijck);
- Uitvoeren onderhoud markeringen (belijning);
- Actualiseren en optimaliseren beheerpakket Geovisia.

B. Openbare verlichting

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Grootschalige vervanging van armaturen voor LED verlichting in de wijk Morsebel;
- Grootschalige vervanging van armaturen voor LED verlichting in de wijk Haaswijk;
- Onderzoek naar de kwaliteit van de bestaande lichtmasten;
- Instandhouden van het huidige areaal (lamp defect, scheefstand masten, aanrijdschades);
- Voorbereidingen werken voor grootschalige vervangingen in 2025;
- Verhelpen van storingen aan het ondergrondse kabelnet.

C. Civieltechnische kunstwerken

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Vaststellen beheerplan civiele kunstwerken 2024-2028;
- Reiniging en uitvoering kleine reparaties overige objecten volgens beheerplan;
- Reparatie gemetselde duiker Louise de Colignylaan;
- Groot onderhoud steiger nabij Irislaan / Lange Voort;
- Voortzetten voorbereiding vervanging Leebrug;
- Deel groot onderhoud aan Van Eysingabrug;
- Voorbereiding renovatie Kwaakbrug.

D. Verkeersregelininstallaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Inspectie van bestaande verkeersregelininstallaties;
- Instand houden van het huidige areaal (lamp defect, storingen aansturing, aanrijdschades, toetsen verkeersafwikkeling);
- Afstemming en toetsing technisch beheerder gemeente Leiden.

E. Speelplaatsen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Onderstaande speeltuinen zijn gerenoveerd of hebben een upgrade gehad:
 - Speeltuin renovatie Duinzichtstraat;
 - Speeltuin renovatie Guus Reitsmahof;
 - Speeltuin Apolloplein heeft een upgrade gehad; bestaande toestellen zijn behouden;
 - Speeltuin renovatie Hendrik Andriessenlaan; door lange levertijd van toestellen is het project uit 2023 doorgeschoven;
 - Alle speelplekken zijn op veiligheid geïnspecteerd en ondergronden zijn ingemeten;
 - Alle toestellen en ondergronden zijn opgenomen in een nieuw beheerprogramma; hieruit kan de vervangingsopgave worden gemaakt om speelplek-gericht te kunnen vervangen.

F. Water

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Alle watergangen en kantbeschoeiingen zijn opnieuw in kaart gebracht;
- Voor water is er een nieuw bestek op de markt gezet waarbij ook een deel ecologisch beheerd gaat worden;
- Het Hoogheemraadschap heeft een aantal natuurvriendelijke oevers aangelegd in het Hofbrouckerpark.

G. Groen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het gehele areaal is NEN gekeurd;
- Voor het gehele boomareaal is een boomveiligheidscontrole (BVC) uitgevoerd en is de onderhoudstoestand opgenomen;
- Naar aanleiding van de uitkomsten van de BVC zijn de benodigde maatregelen uitgevoerd;
- Na aanbesteding zijn nieuwe overeenkomsten gesloten voor het groenonderhoud; onderdeel hiervan is op meer locaties ecologisch maaibeheer;
- De volgende groenprojecten zijn uitgevoerd of gestart: Oudenhof fase 1 (deelgebied A), Guus Reitsmahof, Duinzichtstraat (loopt door in 2025).

H. Riolering

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Voorbereiding renovatie gemaal Endegeesterstraatweg 3 (Julianaschool);
- Voorbereiding aanleg gescheiden rioolstelsel Cartesiuslaan;
- Relinen gedeelte riolering Dirck van Swietenlaan;
- Vervanging riolering door een gescheiden stelsel Oudenhof fase 1 (deelgebied A)
- Voorbereidende werkzaamheden/hydraulische berekeningen ten behoeve van: renovatie Rijnsburgerweg, Oudenhof B/C, riolering Van der Valk, riolering Loetje aan de Klinkenbergerplas, riolering Nieuw Rijngeest zuid (VOF).
- Voorbereidende werkzaamheden vergroten gemalen en aanleg drukriool Biosciencepark (afspraak Universiteit) zijn gestart;
- Pilot gestart verlaging grondwaterpeil Oranjewijk in samenwerking met Hoogheemraadschap van Rijnland;
- Voor het beheer van de riolering hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: dagelijks beheer en onderhoud (waaronder reinigen) van kolken en putten, grondwatermeetnet, rioleringstelsel en drainage.
- In samenwerking met de Leidse regio hebben we gewerkt aan: systeem overzicht Stedelijk Water (SSW), opvolger van het Basis Rioleringsplan, afvoerstructuurplan en dashboard rioolgemalen.

I. Accommodaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2024 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verwarmings- en koelsysteem in het gemeentehuis is vervangen, met hybride warmtepompen uitgebreid en er zijn energiezuinige distributiepompen geplaatst;
- Het verwarmingssysteem van de gemeentewerf is vervangen, met een hybridewarmtepomp uitgebreid, distributieleidingwerk geïsoleerd en waterzijdig ingeregeld;
- De verwarmingssystemen van gymzaal Jan Wolkers en sporthal De Cuyl zijn waterzijdig ingeregeld;
- De elektrische oplaadinfrastructuur van de gemeentewerf is uitgebreid;
- Er is een start gemaakt met de uitvoering van groot onderhoud aan het interieur van de gemeentewerf (keuken, plafond, vloer en zonwering);
- De brandmeldinstallatie in gymzaal Poelweijde / kindercentrum Uit&Thuis is vervangen;
- De dakafzuigventilatoren van kindercentrum Uit&Thuis zijn door energiezuinige vervangen en ingeregeld;
- De duurzame vervanging van de luchtbehandeling/luchtverwarming in gymzaal Poelweijde is voorbereid.

J. Beeldende kunstwerken in de openbare ruimte

Wat hebben we ervoor gedaan? In 2024 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Groot onderhoud uitgevoerd aan het verzetsmonument in het Bos van Wijckerslooth;
- Groot onderhoud uitgevoerd aan het waterrad in de wijk Poelgeestd;
- Groot onderhoud uitgevoerd aan het beeld- / speelplastic op het Apolloplein;
- Groot onderhoud uitgevoerd aan zes bronzen sculpturen (De Landman / Rijnzichtweg, De Forens / Aert van Neslaan, Schoolgaand meisje / Marelaan, Uil / Groenhoevelaan, Beeldengroep / Wilhelminapark en Vechtende honden / De Kempenearstraat)
- Groot onderhoud uitgevoerd aan het oorlogsmonument Halifax in de middenberm van de Kleyn Proffijtlaan;
- Er zijn drie kunstwerken geschilderd (Verhalenverteller / Irislaan, Anima Fluit per vias Naturae (I) / Mien Ruyspark en Anima Fluit per vias Naturae (II) / H.P. Berlagelaan);
- Groot onderhoud aan de gedenkzuil in buitenplaats d'Hoogenboom is voorbereid.

Overzicht met kerncijfers

Wegen

Totale oppervlakte verhardingen:	1.133.605 m2
waarvan elementen	811.077 m2
waarvan asfalt	285.563 m2
waarvan halfverharding	30.030 m2
waarvan onverhard	4.769 m2
waarvan betonverharding	950 m2
waarvan kunstofverharding	1.218 m2

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten	4.571 st
Verkeersregelinstallaties	2 st

Riolering

Riolering: lengte riolering	133 km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 11.695 st
Riolering: aantal gemalen	59 st

Groen

Bomen

Aantal bomen	13.501 st
--------------	-----------

Cultuur beplanting

oppervlakte bodembedekkers	6.744 m2
oppervlakte boomspiegel	6.484 m2
oppervlakte opgaande heesters	53.212 m2
oppervlakte rozen	4.601 m2
oppervlakte vaste planten	8.107 m2
oppervlakte met burgerparticipatie	1.808 m2

Gras

oppervlakte berm/gras	199.052 m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	28.436 m2
waarvan oppervlakte gazon	220.429 m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	33.597 m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	4.245 m2
waarvan oppervlakte oever	53.757 m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	13.511 m2
waarvan oppervlakte weide	2.000 m2
waarvan oppervlakte wadi	2.926 m2

Haag

waarvan groen oppervlakte blokhagen	22.294 m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	22.294 m2

Natuurlijke beplanting

oppervlakte bos	46.487 m2
oppervlakte bosplantsoen	169.557 m2
oppervlakte griend en hakhout	7.840 m2
oppervlakte houtwal	5.109 m2

Water

Oppervlaktewater	337.047 m2
------------------	------------

Overzicht met kerncijfers

Oppervlaktewater sloten	151.819 m2
-------------------------	------------

Spelen

Speelplaatsen: aantal	69 st
-----------------------	-------

Speeltoestellen: aantal	311 st
-------------------------	--------

Stapstenen	12 st
------------	-------

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed	33 st
-------------------------------	-------

Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed	circa 29.662 m2
--	-----------------

Financieel overzicht

Jaarrekening 2024 (bedragen x € 1.000)		Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Vershil
A. Wegen programma 2	Kapitaallasten	303	289	-14
	Jaarlijks onderhoud	421	403	-18
	Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	0
	Subtotaal	1.670	1.639	-32
B. Openbare verlichting programma 2	Kapitaallasten	46	43	-2
	Jaarlijks onderhoud	143	115	-28
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	189	159	-30
C. Civieltechnische kunstwerken programma 2	Kapitaallasten	67	61	-7
	Jaarlijks onderhoud	183	134	-49
	Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	0
	Subtotaal	348	292	-56
D. Verkeersregelinstallaties programma 2	Kapitaallasten	58	56	-2
	Jaarlijks onderhoud	116	109	-8
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	174	164	-9
E. Speelplaatsen programma 1	Kapitaallasten	22	22	-0
	Jaarlijks onderhoud	135	128	-6
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	157	150	-7
F. Waterwegen programma 1	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	269	200	-69
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	0
	Subtotaal	400	331	-69
G. Groen incl. sportvelden programma 1 & 4	Kapitaallasten	204	200	-3
	Jaarlijks onderhoud	1.177	1.148	-30
	Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	0
	Subtotaal	1.753	1.720	-33
H. Riolering programma 2	Kapitaallasten	802	754	-49
	Jaarlijks onderhoud	385	255	-130
	Groot onderhoud / storting voorziening	240	82	-158
	Subtotaal	1.427	1.090	-337
I. Accommodaties programma diverse	Kapitaallasten	2.012	1.938	-73
	Jaarlijks onderhoud	282	204	-78
	Groot onderhoud / storting voorziening	832	832	0
	Subtotaal	3.126	2.975	-151
J. Kunstwerken programma 4	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	3	4	1
	Groot onderhoud / storting voorziening	14	14	0
	Subtotaal	17	18	1
Totaal		9.262	8.538	-724

4.2.4 Financiering

Inleiding

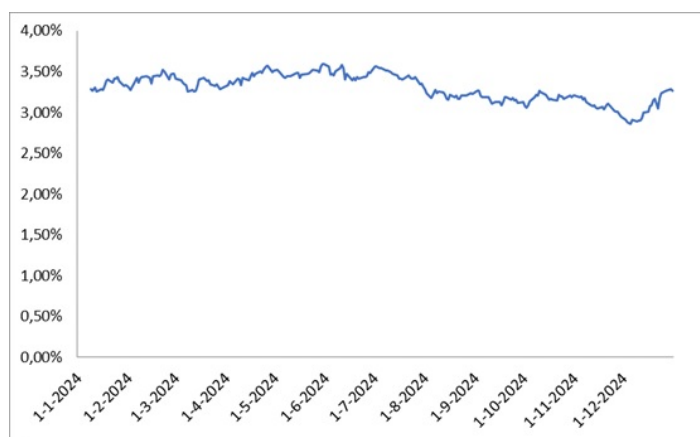
In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2022 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Oegstgeest.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste- en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2024 uitgekomen op 3,30 %. In 2023 was de gemiddelde rente 3,56%. De rente was over het gehele jaar stabiel. Na de zomer was er een licht dalende trend zichtbaar, welke is doorbroken door een stijging van de rente aan het einde van het jaar.

Renteverloop lineaire geldleningen met een rentevaste looptijd van 20 jaar

De geld- en kapitaalmarkt is in 2024 sterk beïnvloed door de inflatie verwachtingen. De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. Onder druk van de hoge inflatie is de herfinancieringsrente in 2023 verhoogd 4,5%. In 2024 vond de ECB het verantwoord om de rente te verlagen naar uiteindelijk 3,15%. De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2024 eveneens verlaagd van 4,0 % naar 3,0%.

De rente op de kapitaalmarkt (= langlopende financiering) is, ondanks het ECB beleid, redelijk stabiel gebleven. De kapitaalmarktrente wordt meer beïnvloed door de lang termijn verwachtingen op macro-economische niveau, zoals bijvoorbeeld verwachtingen op gebied van inflatie en economische groei. Ook geopolitieke ontwikkelingen hebben invloed op de kapitaalmarktrente, zoals bijvoorbeeld de oorlog tussen Oekraïne en Rusland en de herverkiezing van President Trump in de Verenigde Staten van Amerika.

Kader en ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

Beleidskaders treasury

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2024.